ROYAUME DE BELGIQUE.

KONINKRIJK BELGIE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 21 mai 1992, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 4 mars 1965 d'exécution du Code des impôts sur les revenus en matière d'accords préalables", a donné le 13 juillet 1992 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 21 mei 1992 door de Minister van Financiën verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, op het stuk van de voorafgaande akkoorden", heeft op 13 juli 1992 het volgend advies gegeven :

Préambule.

1. Si le projet n'était adopté qu'après la publication du Code des impôts sur les revenus 1992, il serait préférable de rédiger l'alinéa 1er comme suit :

"Vu le Code des impôts sur les revenus 1992, notamment l'article 345 (1)".

2. Entre les alinéas 2 et 3 du préambule, il convient d'insérer l'alinéa suivant :

"Vu l'arrêté royal du 4 mars 1965 d'exécution du Code des impôts sur les revenus".

Dispositif.

Article 1er.

Article 146bis en projet.

1. L'alinéa 1er du paragraphe 1er dispose que la Commission des accords fiscaux préalables est "seule" chargée de statuer sur les demandes introduites en vue d'obtenir un accord préalable.

---

(1) complété par les mots "modifié par la loi du ..." si le projet portant des dispositions fiscales et financières était adopté et publié avant le présent projet.

Pour exclure expressément tout recours hiérarchique au ministre contre les refus d'accord décidés par la Commission et pour tenir compte des explications du fonctionnaire délégué suivant lesquelles le mot "seule" a été inséré dans le souci d'éviter qu'une demande soit adressée au contrôleur en chef des contributions, il est proposé d'écrire :

"Il est créé à l'Administration des contributions directes une Commission des accords fiscaux préalables qui statue sur les demandes d'accord préalable, conformément à l'article 250bis du Code des impôts sur les revenus. Les décisions de la Commission sont définitives".

2. L'attention des auteurs du projet est attirée sur le fait qu'en indiquant, à l'alinéa 2, l'adresse complète de la Commission, celle-ci ne pourrait être transférée à une autre adresse sans qu'intervienne un arrêté modifiant cette disposition.

Afin d'éviter cet inconvénient, il est proposé d'écrire :

"Le siège de la commission est établi dans la Région de Bruxelles-capitale".

3. Le texte néerlandais du paragraphe 2 devrait être rédigé en tenant compte des observations qui sont faites dans la version néerlandaise du présent avis.

4. Mieux vaut rédiger le paragraphe 3, alinéa 4, comme suit :

"La Commission peut charger un de ses membres de l'accomplissement des mesures d'instruction visées aux alinéas 2 et 3".

5. Il est proposé de grouper en un seul paragraphe les dispositions relatives au délai dans lequel la Commission doit statuer ainsi que celle relative aux conséquences de l'absence de décision. Les alinéas 3, 4 et 5 du paragraphe 4 formeraient dès lors les trois premiers alinéas du paragraphe 5 nouveau.

6. Au paragraphe 4, alinéa 4 (devenant le paragraphe 5, alinéa 2), il conviendrait, conformément à l'usage :

a) de remplacer les mots "à l'alinéa précédent" par les mots "à l'alinéa 1er";

b) de remplacer les tirets par 1°, 2° et 3°;

c) de remplacer, dans le texte néerlandais, le mot "slechts" par le mot "pas". La même remarque vaut pour le paragraphe 4, alinéa 1er.

7. Le paragraphe 5 prévoit que lorsque la Commission ne statue pas dans le délai imposé (trois à six mois, selon le cas), "elle est censée avoir donné son accord préalable sur les opérations visées par la demande".

Le régime de décision favorable implicite ne se concilie pas avec l'article 250bis, § 1er, du Code des impôts sur les revenus, qui vise un accord préalable donné par écrit.

La Commission doit donc se prononcer dans les délais prévus par l'arrêté.

Le texte du paragraphe 5 en projet doit être omis (1).

8. En vertu du paragraphe 7, le demandeur "utilise à son choix une des trois langues nationales" pour l'introduction et l'instruction de sa demande devant la Commission.

S'il appartient au ministre de rappeler aux contribuables et à l'administration leurs droits et leurs obligations en matière d'emploi des langues, par exemple dans un commentaire du Code des impôts sur les revenus et de son arrêté d'exécution, il n'appartient pas au Roi de régler l'emploi des langues, comme le fait le projet, que ce soit en dérogeant aux règles législatives en vigueur ou en les reproduisant dans un texte de valeur réglementaire.

---

(1) Toutefois, un paragraphe 5 est maintenu, comme il est proposé ci-dessus sous 5.

Le paragraphe 7 doit être omis.

9. Selon le paragraphe 8, "le demandeur peut se faire représenter ou assister par un conseil dûment mandaté".

Un avocat ne doit pas produire un mandat pour être admis à représenter son client. Il faut, dès lors, compléter le paragraphe par les mots "ou par un avocat".

OBSERVATION FINALE.

Selon la notification du 8 mai 1992 du Conseil des ministres, annexée à la demande d'avis adressée au Conseil d'Etat, "le projet peut, après avis du Conseil d'Etat, être soumis à la signature du Chef de l'Etat".

Préalablement à l'accomplissement de cette formalité, une nouvelle délibération du Conseil des ministres s'impose, sur la base de l'avis du Conseil d'Etat, conformément à l'article 250bis, § 4, du Code des impôts sur les revenus, comme en conviennent les fonctionnaires délégués.

AANHEF.

1. Als het ontwerp pas na de bekendmaking van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 wordt aangenomen, zou het verkieslijk zijn het eerste lid als volgt te redigeren :

"Gelet op het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, inzonderheid op artikel 345 (1)".

2. Tussen het tweede en het derde lid van de aanhef dient het volgende lid te worden ingevoegd :

"Gelet op het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen".

BEPALEND GEDEELTE.

Artikel 1.

Het ontworpen artikel 146bis.

1. Het eerste lid van paragraaf 1 bepaalt dat de Commissie voor voorafgaande fiscale akkoorden als "enige"

---

(1) aangevuld met de woorden "gewijzigd bij de wet van ..." indien het ontwerp houdende fiscale en financiële bepalingen vóór het onderhavige ontwerp wordt aangenomen en bekendgemaakt.

ermee belast is te beslissen over de aanvragen tot het verkrijgen van een voorafgaand akkoord.

Om ieder hiërarchisch beroep bij de minister uitdrukkelijk uit te sluiten in het geval dat de Commissie besluit een akkoord te weigeren en om rekening te houden met de uitleg van de gemachtigde ambtenaar als zou het woord "enige" zijn toegevoegd om te voorkomen dat een aanvraag wordt gericht aan de hoofdcontroleur van de belastingen, wordt voorgesteld te schrijven :

"Binnen de Administratie der directe belastingen wordt een Commissie voor voorafgaande fiscale akkoorden opgericht die over de aanvragen om een voorafgaand akkoord beslist conform artikel 250bis van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen. De beslissingen van de Commissie zijn onherroepelijk".

2. De aandacht van de stellers wordt erop gevestigd dat, doordat ze in het tweede lid het volledige adres van de Commissie vermelden, deze niet naar een ander adres kan worden overgebracht dan bij een besluit dat die bepaling wijzigt.

Om dat nadeel te vermijden wordt voorgesteld het volgende te schrijven :

"De zetel van de commissie is gevestigd in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest".

3. In het eerste lid van paragraaf 2 schrijve men :

"... plaatsvervangende leden, benoemd door de Minister van Financiën en gekozen uit ... (voorts zoals in het ontwerp)".

In het derde lid schrijve men :

"Het mandaat van een lid eindigt van rechtswege indien ... (voorts zoals in het ontwerp)".

Het vierde lid zou moeten worden gesteld naar het model van het eerste lid.

4. Het zou beter zijn paragraaf 3, vierde lid, als volgt te redigeren :

"De commissie kan één van haar leden belasten met de uitvoering van de onderzoeksmaatregelen bedoeld in het tweede en het derde lid".

5. Er wordt voorgesteld de bepalingen met betrekking tot de termijn waarbinnen de commissie een beslissing moet nemen alsook de bepaling betreffende de gevolgen van het ontbreken van een beslissing in één enkele paragraaf te groeperen. Het derde, het vierde en het vijfde lid van paragraaf 4 zouden dan de eerste drie leden van de nieuwe paragraaf 5 vormen.

6. In paragraaf 4, vierde lid (die paragraaf 5, tweede lid, wordt), behoren zoals gebruikelijk is :

a) de woorden "het vorige lid" te worden vervangen door de woorden "het eerste lid";

b) de streepjes te worden vervangen door 1°, 2° en 3°;

c) het woord "slechts" te worden vervangen door het woord "pas". Dezelfde opmerking geldt voor paragraaf 4, eerste lid.

7. Paragraaf 5 bepaalt dat indien de Commissie niet binnen de gestelde termijn beslist (drie tot zes maanden naar gelang van het geval), "zij geacht (wordt) haar voorafgaand akkoord te hebben gegeven omtrent de verrichtingen vermeld in de aanvraag".

Stilzwijgende goedkeuring is als regeling onverenigbaar met artikel 250bis, § 1, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, dat een schriftelijk voorafgaand akkoord vereist.

De Commissie moet dus binnen de in het besluit gestelde termijnen uitspraak doen.

De tekst van paragraaf 5 moet vervallen (1).

---

(1) Er wordt echter wel een paragraaf 5 behouden, zoals hierboven onder 5 wordt voorgesteld.

8. Krachtens paragraaf 7 "wordt naar keuze van de aanvrager één van de drie landstalen gebruikt" bij het indienen van zijn aanvraag bij de Commissie en het onderzoek ervan door de Commissie.

Ook al is de minister bevoegd om de belastingplichtigen en de overheid aan hun rechten en plichten inzake het taalgebruik te herinneren, bij voorbeeld in een commentaar op het Wetboek van de Inkomstenbelastingen en op het besluit tot uitvoering ervan, het is niet aan de Koning om het taalgebruik te regelen, zoals dat in het ontwerp geschiedt, of dat nu gedaan wordt door af te wijken van de van kracht zijnde wettelijke voorschriften of door die over te nemen in een verordeningstekst.

Paragraaf 7 moet vervallen.

9. Volgens paragraaf 8, "kan de aanvrager zich laten vertegenwoordigen of bijstaan door een daartoe behoorlijk gemachtigde raadsman".

Een advocaat hoeft geen volmacht over te leggen om zijn cliënt te mogen vertegenwoordigen. De paragraaf moet bijgevolg worden aangevuld met de woorden "of door een advocaat".

SLOTOPMERKING.

In de kennisgeving van 8 mei 1992 van de Ministerraad die bij het aan de Raad van State gerichte verzoek om

advies is gevoegd, staat te lezen "le projet peut, après avis du Conseil d'Etat, être soumis à la signature du Chef de l'Etat".

Voordat aan dat vormvereiste wordt voldaan dient in de Ministerraad, conform artikel 250bis, § 4, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, opnieuw overleg te worden gepleegd op basis van het advies van de Raad van State. De gemachtigde ambtenaren zijn het daarmee eens.

La chambre était composée de

Messieurs : J.-J. STRYCKMANS, président de chambre,
de Heren : kamervoorzitter,

Y. BOUCQUEY, conseillers d'Etat,
Y. KREINS, staatsraden,

P. GOTHOT, assesseurs de la section de législation,

J. van COMPERNOLLE, assessoren van de afdeling wetgeving,

Madame : R. DEROY, greffier,
Mevrouw : griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. TAPIE, premier président.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. P. ERNOTTE, référendaire adjoint.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. TAPIE, eerste voorzitter.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. REGNIER, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. P. ERNOTTE, adjunct-referendaris.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER, LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

R. DEROY. J.-J. STRYCKMANS.